

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: KŽ.67/04
Brčko, 30.06.2004.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od predsjednika suda Kaurinović Damjana, kao predsjednika vijeća, sudija Tešić Dragane i Lucić Josipe, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Antolović Olge, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog Z. K. zv. G. sina A., iz G. R., zbog krivičnog djela silovanja u pokušaju iz člana 221 stav 1 u vezi sa članom 20 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine Federacije BiH", broj 43/98), odlučujući o žalbama branilaca optuženog Z. K., advokata S. P. iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta BiH i advokata R. K. iz T., izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.188/03 od 20.04.2004.godine, na javnoj sjednici vijeća održanoj u prisutnosti zamjenika javnog tužioca Klaić Ilje i branilaca optuženog, donio je 30.06.2004.godine i javno objavio

P R E S U D U

Žalbe branilaca optuženog Z. K. se uvažavaju i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.188/03 od 20.04.2004.godine preinačava tako što se optuženi Z. K., na osnovu člana 345 tačka 1 Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

OSLOBAĐA OD OPTUŽBE

"Da je :

Dana 03.05.2000.godine oko 01.00 sati svojim osobnim vozilom marke ... na njenu molbu da je odveze kući u B., povezao M. B. i došavši do brda C. na putu za G. Z., opština B., rekao joj da želi voditi ljubav s njom, pa kada se M. tome usprotivila, zaprijetio da će je silovati, zbog čega je na sporednom makadamskom putu zaustavio svoje vozilo i okrenuo ga u pravcu mjesta R., nakon čega je M. otvorila vrata i počela bježati niz brdo u pravcu R., gdje je u namjeri da je prinudi na obljubu sustigao, oborio na zemlju i počeo gušiti, a nakon toga je dovukao do auta i snažno je gurnuo u auto kroz otvorena vrata, kojom prilikom je M. ozlijedila obje potkoljenice, da bi joj potom zaprijetio da će je vratiti u R., gdje će je silovati sedam mušakaraca, a nakon što ju je pokušao ponovo zagrliti M. se uspjela otrgnuti iz zagrljaja i pobjeći do prve kuće koja se nalazila stotinjak metara od mjesta događaja, te je zatražila pomoć,

dakle, upotrebom sile i prijetnje pokušao prinuditi na obljubu drugu osobu,

čime bi počinio krivično djelo silovanje u pokušaju iz člana 221 stav 1 u vezi sa članom 20 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine."

Troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp.188/03 od 20.04.2004.godine, oglašen je krivim Z. K. je radnjama opisanim u izreci prvostepene presude počinio krivično djelo silovanja u pokušaju iz člana 221 stav 1 u vezi sa članom 20 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine(u daljem tekstu: KZ FBiH) za koji ga je prvostepeni sud primjenom navedenih zakonskih propisa te članova 5, 33, 37, 40, 41 st. 1 tačka 2 i 42 istog zakona osudio na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci. Navedenom presudom optuženi je obavezan na plaćanje troškova krivičnog postupka u iznosu od 578,00 KM u roku od petnaest dana od dana pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude žalbu su zakonskom roku izjavili branioci optuženog.

Branilac optuženog advokat S. P. iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta BiH žalbu izjavljuje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni i troškovima krivičnog postupka, sa prijedlogom da Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH žalbu uvaži, ukine prvostepenu presudu i uputi predmet prvostepenom sudu na ponovni pretres i odluku ili preinači prvostepenu presudu tako što će optuženog Z. K. osloboditi od optužbe.

Branilac optuženog R. K. žalbu je izjavio iz sva četiri zakonska razloga predlažući da drugostepeni sud zbog počinjene bitne povrede prvostepenu presudu ukine, otvori pretres odnosno optuženog oslobodi od kazne ili prvostepenu presudu preinači i optuženom izrekne uslovnu osudu.

U odgovoru na izjavljene žalbe Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH predložilo je da Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH iste odbije kao neosnovane i potvrdi prvostepenu presudu.

Na javnoj sjednici koja je 30.06.2004.godine održana pred vijećem Apelacionog suda Brčko Distrikta BiH, branioci optuženog su ostali pri navodima i prijedlozima iz žalbi, dok je zamjenik javnog tužioca Klaić Iljo ostao u potpunosti kod navoda i prijedloga iz pismeno datog odgovora na žalbu.

Ovaj sud je u smislu člana 370 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a FBiH) ispitao prvostepenu presudu te odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Samo krivično djelo silovanja se sastoji iz dva bitna elementa koja moraju biti kumulativno ispunjena da bi postojalo ovo krivično djelo, a to su prinuda i obljuba. Prinuda je upotreba sile ili prijetnje usmjerene na slamanje otpora žrtve silovanja. U konkretnom slučaju fizička sila, kako je opisuje oštećena u svojim iskazima, svodi se na pokušaje okrivljenog da je ugura u svoj automobil usljed čega je, po njenoj izjavi, zadobila lakše tjelesne povrede na potkoljenicama. Međutim sama oštećena izjavljuje da je tri puta pokušavala da pobjegne od optuženog, da je on svaki put stizao i vraćao u automobil, da joj je trenerka zaprljana na koljenima od pada koji je sama izazvala jer je "spetljala" noge i kleknula na koljena kao i da je u jednom momentu osjetila nemoć i sjela na zemlju pored automobila. Stoga se ne može sa sigurnošću utvrditi da li je te povrede zadobila prilikom pokušaja okrivljenog da je ugura na zadnje sjedište ili ih je zadobila na drugi način. O povredama potkoljenica postoji ljekarski uvjerenje od 03.05.2000.godine i po nalazu sudskog vještaka radi se o lakim tjelesnim povredama u vidu oguljotina veličine 2x3 cm, koje su mogle nastati djelovanjem tupe mehaničke sile, padom, udarom gnječenjem, vučenjem.

U činjeničnom opisu djela u optužnici i izreci prvostepene presude se navodi da je optuženi oborio M. B. na zemlju i počeo je gušiti iako u izjavama datim u toku postupka oštećena nije pominjala da je optuženi i u jednom trenutku oborio na zemlju i gušio. Istina, prilikom davanja izjave pred istražnim sudijom 02.07.2003.godine izjavila je da je optuženi prilikom svakog pokušaja da je vrati u kola hvatao objema rukama za rameni dio vrata i na taj način gurao u automobil. O eventualnim povredama na vratu, koje bi u vidu podliva bile evidentne da je optuženi zaista primjenio tu vrstu sile, u spisu ne postoje dokazi. Samo guranje oštećene u automobil ne predstavlja fizičku silu kojoj se oštećena nije mogla oduprijeti, a što dokazuje i njeno otimanje i bježanje. Izjava oštećene da optuženi nije pokušavao da joj skine donji dio trenerke, da nije sa sebe skidao dijelove odjeće, da je nije hvatao za grudi, genitalije, te da je prethodno kako ona kaže "na fin način zamolio da vode ljubav " isključuje postojanje fizičke sile kao mogućeg elemenata prinude.

Prijetnja, kao jedan od oblika prinude, je stavljanje u izgled zla koje će se nanijeti žrtvi ili njoj bliskoj osobi, i ista mora biti ozbiljna i moguća sa stanovišta osobe kojoj se prijeti. U pogledu riječi optuženog upućenih M. B. "da će je odvesti u R. gdje će je silovati sedam muškaraca i on osmi" sama oštećena ih nije shvatila kao ozbiljnu prijetnju odnosno prema njenim riječima "nije uopšte reagovala i to je nije zanimalo". Dakle, prema vlastitom kazivanju prijetnju koju je optuženi uputio M. B. ista nije shvatila ozbiljno.

Kako optuženi nije primijenio neodoljivu fizičku silu kojoj se M. B. nije mogla oduprijeti, te kako riječi prijetnje koje joj je optuženi uputio M. B. nije shvatila ozbiljno, to nije ni bilo prinude kao jednog od elemenata krivičnog djela silovanja, a samim tim ni pokušaja ovog krivičnog djela. Stoga osnovano žalbe

branilaca ukazuju da je prvostepeni sud donošenjem presude kojom optuženog oglašava krivim za krivično djelo silovanja u pokušaju povrijedio krivični zakon na štetu optuženog obzirom da se radnje optuženog navedene u izreci pobijane presude ne mogu pravno ocijeniti kao krivično djelo silovanja pošto im nedostaju zakonom predviđeni elementi ovog krivičnog djela (prinuda i obljuba) .

O radnjama koje je optuženi navedene prilike preduzima, guranje optužene u automobil, usporavanje vožnje da bi iz automobila iskočio suvozač N. T., skretanje na sporedni put, moglo bi se eventualno govoriti kao o pripremnim radnjama u smislu kako su određene članom članom 19 stav 2 KZ FBiH. U odredbama ovog člana navodi se da je pripremanje krivičnog djela između ostalog i stvaranje uslova za neposredno izvršenje krivičnog djela te da se pripreme radnje kažnjavaju samo kada zakon to izričito odredi. Za krivično djelo silovanja zakon predviđa kažnjavanje za pokušaj ali ne i za pripremanje, pa radnje optuženog nisu kažnjive ni po tom osnovu.

Kako su po ocjeni ovog suda odlučne činjenice u prvostepenoj presudi pravilno utvrđene, te kako se obzirom na tako utvrđeno činjenično stanje pravilnom primjenom krivičnog zakona trebala donijeti drugačija presuda, odlučeno je kao u izreci ove presude na osnovu člana 380 stav 1 ZKP-a FBiH, a u vezi sa članom 374 istog zakona.

Odluka o troškovima krivičnog postupka donijeta je na osnovu člana 92 stav 1 ZKP-a FBiH.

ZAPISNIČAR,

Olga Antolović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović